

Magyar Kir. Kelelm. Akad. Kiad.

Rövid

Magyar volapük-nyelvtan.

A volapük ezimü világnyelv feltalálója
Schleyer János Márton-tól Konstanzban (Badenben).

Magyar nyelvre alkalmazta

Bánfi György Kapuvárott (Sopronmegyében), és Eperjessy István
Budapesten.

Betűsor (lafab).

A (= a magyar á), e (= e pl. rend), i, o, u; a (= é pl. mert),
ø (= ö), u (= ü)*. — B, p; d, t; v, f; ' (= h), y (= j),
h (= német ch), g, k; l, r, m, n, ŋ (= ng); s (= z), f (= sz),
j (= s), c (= dzs), e (= cs), x, z (= cz); = 31.

(â, è, î, ô, ù hangsúlyozott hosszú hangzók.)

a = â; gy = dy; w = v; x = ksz; zs = j ...

I. Főnevek (subsàts).

A. Hajtogatás (deklìn).

Magyarul:	volapakò:	Magyarul:	volapako:
a. Egyesszám (banùm).		e. Többesszám (plunùm).	
(az) atya	fat	atyák	fats
atyáé	fatà	atyáké	fatàs
atyának	fatè	atyáknak	fatès
atyát	fatì;	atyákat	fatìs.

i. Hívó esetek (kimofàls).

óh atya! o fat! | óh atyák! o fats!

E. Nőnemű szavak (vöds jilík).

barát	flen;
barátné	ji-flen, (of-flen),
barátnék	ji-flens, (of-flens)...

I. Kisebbitett szavak (smalamavöds).

virág	flol;
virágocska	flolil,
virágocskáé	flolila...

2. Melléknevek (ladyèks).

A. Képző (-ik).

a. természet	nàt	e. természetes dolog	din natik
természetes	natik;	természetes dologé	dinà natik
		természetes dolgok	dins natik...

*) a, ø, u mellett használtatnak ä, ö, ü betük is, a melyekkel azonosak.

702572-A Esp

E. Fokozás (plulüenam).

Magyarul:	volapakò:	Magyarul? volapako:
a. nagy	gletik;	i. legnagyobb gletikam,
e. nagyobb	gletikum,	a legnagyobb házak doms gletikan...

3. Számnevek (numavöds).

a. egy bal, kettő tel, három kil, négy fol, öt lul; hat mal, hét vel, nyolcz jøl, kilencz zal; tíz bals, tizenegy balsebal ...; husz tels ...

e. egy fa	bim bal,	u. öt-öt	a lul;
tíz madár	böds bälS;	ä. hatszoros	malik;
i. a második asszonyok	voms telid,	ö. egy pár (kettős)	telël;
harmadszor	kilido;	ü. kétszerezni	teløn;
o. négyszer	folnà;	b. száz tum; ezer mil...	

4. Névmások (pönòps).

A. Személyesek (pösodiks).

a. én	òb;	ön, kegyed	òns;
te	ol;	e. mi	òbs,
ő (hímnem)	om,	ti	ols,
ö (nőnem)	of,	ők (hímnem)	oms,
— (semlegesnem)	os;	ők (nőnem)	ofs;
(az ember)	on;	magukat	oks.
magát (=német ,sich')	ok;		

E. Tulajdonítók (labelediks).

a. enyém	obik (obà);*	e. mienk	obsik (obas, obsà);
tied	olik (olà);	tiedek	olsik (olas, olsà);
övé (hímnem)	omik (omà),	övék (hím.)	omsik (omas, omsà);
övé (nőnem)	ofik (ofà),	övék (nőn.)	ofsik (ofas, ofsà);
(övé) (semlegesn.)	osik (osà);	(sajátjuké)	oksik (okas, oksà);
(valakié)	onik (onà);	i. enyeim	obiks;
(sajátjáé)	okik (okà);	tieid	oliks;
öné	onsik (onsà);	övéi	omiks....

Épen így: házam dom obik (oba), házad dom olik (ola) ...

I. Mutatók (joniks).

a. ez (hímn.)	àt	o. azon	ut,
ez (nőn.)	ji-àt, (of-àt),	ugyanazon	ut;
ez (semlegesn.)	atòs;	u. maga	it,
e. az	et,	oly, olyan	som, somik;
(ugyancsak az)	eit;	más, másik	votik,
i. ugyanaz	ot,	egymást	balim votimi...
egy és ugyanaz	èt;		

*) Ha az —ik végzetek torlódnak, a görög Genetivus possessivus —a használtatik: oba, ola ...

O. Kérdők (sükönà).

Magyarul:	vólapako:	Magyarul:	volapako:
a. ki, kicsoda?	kim?	e. melyik?	kiòm?
mi, micsoda?	kis?	minő?	kimik? ...

U. Visszamatatók (getefamìks).

a. a ki (himn.)	kel,	e. a ki (nön.)	ji-kel, (of-kel);
a kié	kelà,	i. a mely	kelòs, (os-kel);
a kinek	kelè,	o. a kik	kels...
a kit	kelì;		

Á. Határozatlanok (nefümìks).

a. valaki	ek,	u. valami	bòs,
senki	nek;	semmi	nos;
e. mindenki	alim;	ã. néhány	ans, anik(s);
i. bárki (egy)	sembàl,	sok, sokan	mødik,
egy sem	nonik;	kevés, kevesen	nemødik,
o. mindenki	alìk,	több, többen	mødumìks;
minden	valìk;	némely	teldik ...

5. Igék (velìbs).

A. Személyek (pösòds). Cselekvő alak (dunafòm).

Jelen idő (patüp). Jelentő mód (jenabid).

a. Egyes szám (banum).	(ön) szeret	lèfòns.	
(én) szeretek	lèfòb;		
(te) szeretsz	lèfòl;		
(ő) szeret (himn.)	lèfòm,	e. Többes szám (plunum).	
" " (nön.)	lèfòf,	(mi) szeretünk	lèfòbs;
" " (seml.)	lèfòs;	(ti) szerettek	lèfòls;
(az ember) szeret	lèfòn,	(ők) szeretnek (himn.)	lèfòmss,
szereti magát	lèfòmòk;	" " (nön.)	lèfòfs;
		szeretik magukat	lèfòmssòk...

E. Idők (tìms).

Félmult idő (patap):	szereték	alèfòb,
Mult idő (petap):	szerettem	elèfòb,
Régen mult idő (pitap):	szerettem volt	ilèfòb;
I. Jövő idő (potap):	szeretni fogok	olèfòb,
II. Jövő idő (putap):	szeretni fogtam	ulèfòb...

I. Szenvedő alak (sujafòm).

szerettetem	palèfòb;	szerettettem volt	pilèfòb;
szeretteték	palèfòb,	szerettetni fogok	polèfòb,
szerettettem	pelèfòb,	szerettetni fogtam	pulèfòb...

O. Mellékalakok (nebafooms).

Magyarul: volapako:
a. Kérdés (säk):
szeretek?, szeretek-e? ləföb-li?
e. Tagadás és kérdés (nonedam e säk):
nem szeretek(e)? no ləföb-li?

i. Parancsoló mód (büdabid).
szeress ləfoləd!
szeressetek ləfolsəd!
(szeretessék) paləfoməd!...

o. Részesülő (ladyekabid):
szerető ləfəl,
szeretett peləfəl,
szeretendő oləfəl ...

Magyarul: volapako:
u. Határozatlan mód (subsatabid):
szeretni (jelen időben) ləfən.
(szeretni-multban) eləfən,
(szeretni-jövőben) oləfən ...

ä. Kötmód (mögabid):
szeretnék ləföb-la ...
ö. Kérdés és kötmód (säk e mögabid):
szeretnék-e? ləföb-li-la?...

ü. Ohajtó mód (vipabid):
(én) szeretnék ləfobəs!...

6. Igehatározók (ladvelibs).

a. nagyon gletikò,
nagyobban gletikumò,
legnagyobban gletiküno;

e. szépen irok penob jənik,
irok szépen jəniko penob ...

7. Elöljárók (pläpòds).

a. hol?
a házban in dom,
a hegyen su bel;

e. hová?
a házba in domi,
a hegyre su beli ...

Jegyzet. A többit lásd a nyelvtan-s szótárban!

Példa.

Az önismeret mindig minden erény(nek) legjobb alapja volt.
Itisecam eibinöm stabìn gudikan tugas valik.
(8:6 szó).

Jegyzet. A 'volapak' teljes nyelvtana (német nyelven) kapható a Schleyer-féle vilagnyelv központi irodájától Konstanzban a Bodeni tó mellett (Badenben) füzve 2 márka, kötve 2 marka 40 fillérért.

(Minden utánnymat szigoruan tilos.)